

ထိုင်း၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၏ စကားလုံးအသုံးပြုပုံ၊ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံ တွေ့ခေါ်ယူဆချက်များကို အတ္ထုဗေဒ၊ လက်တွေ့အတ္ထုဗေဒ ဂ္ယထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြခြင်း

ခိုင်ချိုလတ်*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် ထိုင်းဘာသာနှင့် မြန်မာဘာသာအသုံးများတွင် ကြိယာ စကားလုံးများ အသုံးပြုရာ၌ အချို့နေရာများတွင် အတွေ့အခေါ် အယူအဆ ကွဲလွဲချက်များ ရှိသကဲ့သို့ တူညီမှုများ ရှိနေကြောင်းလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းကြိယာစကားလုံးအသုံးများအပြင် နာမ်စကားလုံး တည်ဆောက်ပုံများ သည်လည်း မြန်မာဘာသာစကားနှင့် ကွဲလွဲချက်များ၊ တူညီချက်များကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံအပိုင်းတွင်လည်း မြန်မာ ဘာသာ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံနှင့် တူညီမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ထိုင်း၊ မြန်မာဘာသာ အသုံးများ၏ တူညီမှု ကွဲလွဲမှုများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာတင်ပြ ထားပါသည်။ ဤသုတေသနကို ပြုစုရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ် အထိ ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာစာရက်ခမ်းတက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာန၌ ထိုင်းလူမျိုး တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများအား မြန်မာစာပေ သင်ကြားပို့ချခဲ့သည့် (၃)နှစ်တာကာလ အတွင်း လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို သုတေသနပြုလုပ် တင်ပြထားပါသည်။ ဤသုတေသနသည် ထိုင်းဘာသာ သင်ကြားနေသည့် မြန်မာလူမျိုးများနှင့် မြန်မာဘာသာ သင်ကြားနေသည့် ထိုင်းလူမျိုးများအတွက် အကျိုးရှိမည့် သုတေသနတစ်ခု ဖြစ်မည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

**သော့ချက်ဝေါဟာရများ - အတ္ထုဗေဒ၊ လက်တွေ့အတ္ထုဗေဒ၊ ထိုင်းစကားလုံး
အသုံးများ။**

နိဒါန်း

ယခုအခါတွင် နိုင်ငံခြားသားများ မြန်မာဘာသာစကားများကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် သင်ကြားနေကြပါသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအချို့ရှိ တက္ကသိုလ်များတွင်လည်း အဓိက အထူးပြုဘာသာရပ်အနေနှင့် မြန်မာစာဘာသာရပ်ကို သင်ကြားနေကြပြီး အထူးပြု ဘာသာရပ်၊ ဒုတိယအထူးပြု ဘာသာရပ်များအဖြစ် အသီးသီး ပို့ချလျက် ရှိကြပါသည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံခြားသားများကို သင်ကြားပို့ချရာတွင် မြန်မာစာပေကို သင်ယူနေကြသူ များ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခက်အခဲများနှင့် အမှားအယွင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိ

* ဒေါက်တာ၊ ကထိက၊ မြန်မာစာဌာန၊ မဟာစာရက်ခမ်းတက္ကသိုလ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ

ရပါသည်။ ထိုအခက်အခဲများနှင့် အမှားအယွင်းများသည် မြန်မာစာပေ သင်ယူနေကြသော နိုင်ငံခြားသားကျောင်းသားများက မိမိတို့နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံ ယဉ်ကျေးမှုများကို အခြေခံ၍ လည်းကောင်း၊ မိမိတို့စာပေ ဘာသာစကားများကို အခြေခံ၍ လည်းကောင်း၊ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည့်အပြင် တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ သုံးစွဲပုံ အသုံးအစွဲများ အယူအဆများ ကွာခြားမှုများကို သဘောပေါက် နားလည်မှု မရှိ၍လည်း အမှားအယွင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဘာသာနှင့်စာပေကို လေ့လာသင်ယူလိုလျှင် လည်းကောင်း၊ သင်ကြား ပို့ချရာ၌ လည်းကောင်း၊ ယင်းနိုင်ငံ၏ ဓလေ့ထုံးစံ အယူအဆများနှင့် အသုံးအစွဲများ အကြောင်းကို သိရှိထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ စာပေသင်ကြားပို့ချခြင်း၊ လေ့လာဆည်းပူးခြင်းတို့၌ အခက်အခဲ အမှားအယွင်းများကို သိရှိကျော်လွှားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ယခုသုတေသနသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ဘုရင့်တက္ကသိုလ် တစ်ခုဖြစ်သော မဟာစာရက်ခမ်တက္ကသိုလ်တွင် သုံးနှစ်ကျော် သင်ကြားပို့ချလျက်ရှိသော အတွေ့အကြုံ အခက်အခဲများအပေါ်တွင် မူတည်၍ ဤသုတေသနကို ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁။ သုတေသနပြုခြင်း ရည်ရွယ်ချက်

ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာစာရက်ခမ်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာနတွင် (၃)နှစ်ကျော် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေချိန်အတွင်း သင်ကြားနေကြသော ကျောင်းသားများသည် မြန်မာစာပေ ရေးသားခြင်း၊ မြန်မာစကား ပြောကြားခြင်းများ၌ အမှားအယွင်းများ လွဲချော်မှုများသည် အများစု တူညီနေသည်ကို သတိပြုမိပါသည်။ ကျောင်းသား များသည် အမှားများ ဘာကြောင့် တူညီနေကြသည်ကို လေ့လာကြည့်မိပါသည်။

ထိုအခါတွင် ကျောင်းသားများသည် မိမိတို့၏ဘာသာစာပေ သဒ္ဒါအရေးအသား များနှင့် ညှိနှိုင်းလေ့လာခြင်း၊ မိမိတို့၏ စကားလုံးအသုံးအနှုန်းများကို အဘိဓာန်တွင် ကြည့်၍ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း၊ မိမိတို့လူမျိုး၏ ဓလေ့ထုံးစံများ အတွေးအခေါ် အယူအဆများကို ထည့်သွင်းလေ့လာခြင်းတို့ကြောင့် ဘာသာစကားအမှားများ၊ လွဲချော်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှားအယွင်း လွဲချော်မှုများကို ပြုပြင်ရန် မိမိနိုင်ငံရှိ ဘာသာစာပေ အယူအဆများနှင့် ပို့ချသင်ကြားနေသော နိုင်ငံနှင့် လူမျိုး၏ ဘာသာစာပေ အယူအဆများကို ယှဉ်တွဲလေ့လာကြည့်ပါက ဘာသာစကားများ သင်ယူမှု၊ သင်ကြားမှုအပေါ်တွင် များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဤသုတေသနကို ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ပါသည်။

ထိုသို့ ညှိနှိုင်းလေ့လာရာတွင် မြန်မာဘာသာစကားနှင့် စာပေကို လေ့လာနေကြသော နိုင်ငံခြားသားများသည် မြန်မာစာပေ၊ ဘာသာစကားနှင့် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ တွေးခေါ်ယူဆပုံများကို အတန်အသင့် သိရှိနားလည်ခဲ့လျှင် မြန်မာစာပေကို ဆက်လက် လေ့လာရာ၌ များစွာ အကျိုးကျေးဇူးရှိမည်ဟု ယုံကြည်သဖြင့် ဤသုတေသနကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၂။ သုတေသနပြဿနာနှင့် မေးခွန်း

- (၁) နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဘာသာစကားနှင့် စာပေကို မည်သို့လေ့လာနိုင်သနည်း။
- (၂) နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆများ မတူညီမှုကြောင့် တိုင်းခြားဘာသာစကားကို သင်ယူရာ၌ မိမိတို့လူမျိုး၊ စာပေ၊ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆများက မည်သို့လွှမ်းမိုးမှုများ ရှိနေနိုင်သနည်း။
- (၃) ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံဖြစ်သဖြင့် ဘာသာစကားနှင့် စာပေများ အတွေးအခေါ် အယူအဆများ စကားလုံး အသုံးပြုမှုများ နီးစပ်တူညီမှုများ ရှိပါသလား။
- (၄) ထိုင်းနိုင်ငံလူမျိုးများသည် မြန်မာစာပေကို လေ့လာရာ၌ လည်းကောင်း၊ မြန်မာလူမျိုးများသည် ထိုင်းစာပေကို လေ့လာရာ၌ လည်းကောင်း မည်သည့်အခက်အခဲများ ရှိနိုင်ပါသနည်း။

၃။ သုတေသနနယ်ပယ်

ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာစာရက်ခမ်းမြို့ရှိ မဟာစာရက်ခမ်းတက္ကသိုလ်တွင် သုတေသနပြုသူသည် လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုဌာန လက်အောက်ရှိ အာဆီယံနိုင်ငံများ ဘာသာစကားသင်ကြားမှုဌာနမှ မြန်မာစာဌာနတွင် ကထိကအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည်မှာ ယခုအချိန်အထိ (၃)နှစ်ကျော် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာစာရက်ခမ်းမြို့သည် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ မြို့တော်ဖြစ်သည့် ဘန်ကောက်မြို့နှင့် (၅၅၀)ကီလိုမီတာခန့် ကွာဝေး၍ ဘန်ကောက်မှတစ်ဆင့် ကားနှင့် လာလျှင် (၇)နာရီခန့် ကြာမြင့်ပါသည်။ လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် နယ်နိမိတ်ခြင်း ဆက်စပ်နေသည်။ ထိုင်း၊ လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယား နယ်စပ်မြို့ တစ်မြို့လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမဟာစာရက်ခမ်းမြို့လေးသည် တက္ကသိုလ်ကြီး (၈)ခုနှင့် ပြည့်လျက်ရှိပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ၏

ပညာရေးနဲ့ နယ်မြေတစ်ခုဟု သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ စာပေသင်ကြားနေကြသော ကျောင်းသားများသည်လည်း ထိုင်းလူမျိုးများအပြင် လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယားလူမျိုးများ ထိုင်း-လာအို၊ ထိုင်း-ကမ္ဘောဒီးယား ကပြားများလည်း ရှိပါသည်။ ယင်းဒေသရှိ လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယားလူမျိုးအများစုမှာ ထိုင်းစကားပြော၍ ထိုင်းစာပေ တတ်ကြပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ အရှေ့မြောက်ပိုင်းဒေသ **အိစ်ဒေသ၊ အိစ်** လူမျိုး ဟူ၍ သိရှိကြပါသည်။

သုတေသနပြုသူသည် မဟာစာရက်ခမ်းတက္ကသိုလ်တွင် မြန်မာစာပေကို သင်ကြားပို့ချပေးနေချိန်တွင် ကျောင်းသားများ၏ မှားယွင်းစွာ ပြောကြားမှုများ၊ စာပေအရေးအသား အမှားများ တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုအမှားများသည် ကျောင်းသား အများစု၏ တူညီသော အမှားများဖြစ်သဖြင့် စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါတွင် သုတေသနပြုသူသည် ယင်းတက္ကသိုလ်ရှိ မြန်မာစာဌာန အတွက် မြန်မာစာသင်ရိုးစာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုလျက် ရှိပါသည်။ ထိုသင်ရိုး များကိုလည်း ကျောင်းသားများ၏ အမှားများအပေါ် အခြေခံ၍ ရေးဆွဲနေပါသည်။

ဤသုတေသနသည် မဟာစာရက်ခမ်းတက္ကသိုလ်ရှိ မြန်မာစာအထူးပြုနှင့် အဓိကသင်ကြားခဲ့ကြသော၊ ကျောင်းသား အယောက် (၅၀)ကျော်အပေါ် စစ်တမ်း ကောက်ယူ၍ ထိုကျောင်းသားများကို ဤသုတေသနနယ်ပယ်ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ ထိုကျောင်းသားများ၏ အမှားအယွင်းအပေါ် အချက်အလက်များ စုဆောင်းခဲ့ပါသည်။

၄။ သုတေသန အစီအစဉ်

ဤသုတေသနတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူထားသော အချက်အလက်များအပေါ်တွင် မူတည်၍ အပိုင်းများ ခွဲခြားတင်ပြသွားပါမည်။ ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံများ၊ ပေါင်းစပ်နာမ် ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ပေါင်းစပ်နာမ်ဝိသေသန ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ကြိယာအသုံးများ၊ ကြိယာထောက် အသုံး၊ ကြိယာဝိသေသနအသုံးများနှင့် ပေါင်းစပ်ကြိယာ ဖွဲ့စည်းပုံများကို မြန်မာ ဘာသာနှင့် ထိုင်းဘာသာ နှိုင်းယှဉ်၍ တင်ပြသွားပါမည်။ ထို့အပြင် ထိုင်း၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၏ မျိုးပြအသုံးများနှင့် တွေးခေါ်ယူဆပုံများ၊ ထိုင်းလူမျိုး၊ မြန်မာလူမျိုး များတို့၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆများကို အတ္ထဗေဒရှုထောင့်၊ လက်တွေ့ အတ္ထဗေဒ ရှုထောင့်တို့မှ တွေးခေါ်၍ ယှဉ်တွဲလေ့လာတင်ပြသွားပါမည်။

ထိုင်း၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၏ စကားလုံးအသုံးပြုပုံ၊ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံ တွေးခေါ်ယူဆချက်များကို အတ္ထဗေဒ လက်တွေ့အတ္ထဗေဒရှုထောင့်မှ လေ့လာသော ဤသုတေသနတွင်-

- ၁။ ထိုင်း မြန်မာ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံများ
- ၂။ ပေါင်းစပ်နာမ်၊ ပေါင်းစပ်နာမ်ဝိသေသန အသုံးများ
- ၃။ (က) ထိုင်း မြန်မာ ကြိယာစကားလုံး အသုံးပြုပုံများ
 - (ခ) ထိုင်း မြန်မာ ပေါင်းစပ်ကြိယာ အသုံးများ
 - (ဂ) ထိုင်း မြန်မာ ကြိယာထောက် အသုံးများ
 - (ဃ) ထိုင်း မြန်မာ ကြိယာဝိသေသန အသုံးများ
- ၄။ ထိုင်း မြန်မာ မျိုးပြနာမ်အသုံးနှင့် အတွေးအခေါ်များ
- ၅။ ထိုင်း မြန်မာ လူမျိုးတို့၏ တွေးခေါ်ယူဆချက်များ
- ၆။ သုံးသပ်ချက်

ဟူ၍ ခွဲခြားတင်ပြသွားပါမည်။

၁။ ဘာသာစကား လေ့လာခြင်း

ရှေးယခင်ကပင် နိုင်ငံအချင်းချင်း ဘာသာစကားကို လေ့လာခဲ့ကြပါသည်။ စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြပါသည်။ ဘာသာစကားကို လူသားတို့ စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြသည်မှာ ကာလကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ခေါမခေတ်၊ ရောမခေတ်က စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ခေါမနိုင်ငံ၏ ဒဿနပညာရှင် ပလာတုန်း သည် နာမ်နဲ့ ကြိယာကို ပထမဆုံး စတင် ခွဲခြားသိမြင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်သားဖူးပါသည်။

အိန္ဒိယပြည်ကို ဗြိတိသျှတို့ သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ဝီလျံဂျုံး ဆိုသူ ဗြိတိသျှလူမျိုး အရာရှိကြီးသည် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းဘာသာစကားများကို လေ့လာခဲ့ရာ ‘သင်္သကရိုက်’ ခေါ် သက္ကတ(သက္ကဋ္ဌ)စကားမှ စကားလုံးများသည် အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ စသော ဥရောပစကားများနှင့် သွားတူနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဆက်လက် လေ့လာပြီး တွေ့ရှိချက်များကို ၁၇၈၆ တော်ဝင်အာရှအသင်းကြီး အစည်းအဝေးတွင် စာတမ်းတစ်စောင် ရေးသားဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။ သက္ကတ၊ ခေါမ၊ လက်တင်၊ ကဲလတစ်၊ ဂျာမန် အားလုံးမှာ ထူးထူးခြားခြား အဆောက်အအုံ တူညီမှုကို တွေ့ရှိရပြီး ဘုံဘာသာစကားတစ်ခုမှ ဆင်းသက်လာခြင်း ဖြစ်ရမည်ဟု ထိုစာတမ်းဖြင့် ထောက်ပြ ထားပါသည်။

° Sanskrit

ထိုစဉ်ကတည်းကစပြီး-

“ဥရောပပညာရှင်များသည် ဥရောပစကားများနှင့် အိန္ဒိယစကားများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြပြီး သူတို့ဆင်းသက်ရာ မိခင်ဘာသာစကားကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် ကြိုးစားနေကြခြင်းဖြင့် အလွန် အလုပ်ရှုပ်ကုန်ကြပါတော့သည်။ ဤအလုပ်ရှုပ်ပုံသည် နောက်နှစ်ပေါင်း သုံးရာတိုင်တိုင် အပတ်တကုတ် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နေကြမည့် လုပ်ငန်းကိစ္စ ဖြစ်သည်”^၁

ဟု ဘာသာဗေဒအခြေပြစာအုပ်တွင် ဆရာမောင်သာနိုးက ဖော်ပြထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာစကားကို လူတို့ စိတ်ဝင်စားလေ့လာခဲ့ကြသည်မှာ အလွန်ရှေးကျသော အချိန်အခါမှ စတင်နေကြပြီး ခေါမ၊ ရောမခေတ်ကပင်စ၍ နာမ်၊ ကြိယာများ ခွဲခြားကာ လေ့လာမှုပြုကြပါသည်။ ၁၇၈၆ ခုနှစ် တော်ဝင်အာရှအသင်းကြီး အစည်းအဝေးစာတမ်းမှ စတင်၍ ဥရောပပညာရှင်များက ဘာသာစကားများကို နှိုင်းယှဉ် လေ့လာနေကြပြီ ဖြစ်သည်။

၁၊ ၁။ အတ္ထုဗေဒသဘော

အတ္ထုဗေဒဟူသည် ဘာသာစကားအတွင်းရှိ ‘အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို လေ့လာသည့် ပညာရပ်’^၂ တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ် လေ့လာမှုသည် ဘာသာစကား လေ့လာမှုတွင် အလွန်အရေးပါသည်။ ဘာသာစကား၏ အသက်မှာ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။ ဘာသာစကားတစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်သည်မှာ ထိုဘာသာစကားတွင် အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိ၍ ဖြစ်သည်။ ဘာသာစကားလုံးထဲမှ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နှုတ်ပယ်လျှင် အသံသာ ကျန်မည် ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်သည် စကားလုံးအသုံးပြုပုံ (တာဝန်)ပင် ဖြစ်ပါသည်။

“အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို စနစ်တကျ လေ့လာသော ပညာရပ်ဖြစ်သည့် အတ္ထုဗေဒသည် ဘာသာဗေဒပညာရပ်တွင် အကျုံးဝင်သည်”^၃

အနက်အဓိပ္ပာယ် လေ့လာမှုသည် နောက်ပိုင်း၌ ပညာရပ်အမျိုးမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် ဒဿနိကဗေဒပညာရှင်၊ စိတ်ပညာရှင်၊ ဘာသာဗေဒ

^၁ သာနိုး၊ မောင်၊ ၂၀၁၀၊ ၂၃။

^၂ The study of meaning

^၃ ခင်အေး၊ ဒေါက်တာ၊ ၂၀၁၄၊ ၁။

ပညာရှင်၊ စာပေပညာရှင် အမျိုးမျိုးက အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို လေ့လာကြသည်။
 ထို့ကြောင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် လေ့လာမှုသည် ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းလာသည်။ နောက်ပိုင်း၌
Semantics ဆိုသည့် စကားလုံးကို မိမိလေ့လာသည့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရနှင့်
 တွဲဖက်၍ အမျိုးမျိုးလေ့လာကြသည်။ **Semantics** ဟူသော ဝေါဟာရသည် ပါဠိ
 ဝေါဟာရ အတ္ထဗေဒဟု အသုံးတွင်ကျယ်၍ မြန်မာပြုလျှင် ‘အနက်အဓိပ္ပာယ်’
 ပညာဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

အတ္ထဗေဒသည် ဘာသာစကားတစ်ခုအတွင်းရှိ အနက်အဓိပ္ပာယ်များကို စူးစမ်း
 လေ့လာခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

“ထိုထက်ပို၍ မြင်သာအောင် ဖွင့်ဆိုရမည်ဆိုလျှင် အတ္ထဗေဒသည်
 ဘာသာစကား၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သော ရုပ်ရင်း^၁၊ စကားလုံး^၂၊
 ပုဒ်^၃၊ ဝါကျခွဲ^၄၊ ဝါကျ^၅ တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို လေ့လာသော
 ပညာရပ် ဖြစ်သည်”

ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။^၆

ထို့ကြောင့် ဤသုတေသနတွင် ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၏ ဝါကျ
 တည်ဆောက်ပုံများ၊ စကားလုံး အသုံးပြုပုံများကို နှိုင်းယှဉ်၍ အနက်အဓိပ္ပာယ်
 ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ တွေးခေါ်ယူဆပုံများကို လေ့လာတင်ပြသွားပါမည်။

၁။ ၂။ လက်တွေ့အတ္ထဗေဒသဘော

ဘာသာစကား၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံကို ‘သဒ္ဒါ’^၇ က လေ့လာသည်။
 သဒ္ဒါကို စကားလုံးဖွဲ့ပုံ^၈ နှင့် ဝါကျဖွဲ့ပုံ^၉ ဟူ၍ အကြမ်းအားဖြင့် နှစ်ပိုင်း ခွဲနိုင်သည်။
 ခွဲနိုင်သည်။ သဒ္ဒါတွင် အသေးဆုံး အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ရုပ်ရင်းမှသည် အကြီးဆုံး
 အစိတ် အပိုင်းဖြစ်သော ဝါကျအထိ အစိတ်အပိုင်းများ အဆင့်ဆင့်ကို လေ့လာသည်။

^၁ Morpheme

^၂ Word

^၃ Phrase

^၄ Clause

^၅ Sentence

^၆ ခင်အေး၊ ဒေါက်တာ၊ ၂၀၁၄၊ ၁။

^၇ Grammar

^၈ Morphology

^၉ Syntax

ယင်းအစိတ်အပိုင်းများ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို လေ့လာသော ပညာရပ်ခွဲကား အတ္ထုဗေဒ ဖြစ်သည်။ ဘာသာစကားကို လက်တွေ့အသုံးပြုရာတွင် အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် အသုံးပြု သည်။ ပြောသူ နာသူတို့၏ နောက်ခံအခြေအနေ အဆက်အစပ်အရ ထွက်ပေါ်လာသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆိုင်ရာ သဘောများကို လက်တွေ့အတ္ထုဗေဒ^၁ ပညာရပ်ခွဲက သီးခြား လေ့လာသည်။^၂

“လက်တွေ့အတ္ထုဗေဒသည် အတ္ထုဗေဒမှ တစ်ဆင့်ပွားလာသော ပညာရပ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။”^၃

အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အရှိအတိုင်းထက်ပိုလွန်ပြီး လက်တွေ့ပြောဆို ရေးသား သုံးနှုန်းသော အခြေအနေများကို ဆက်စပ်လေ့လာသောအခါ လေ့လာမှုနယ်ပယ် ပို၍ ကျယ်ပြန့်လာပါသည်။

မိမိဘာသာစကား မဟုတ်သည့် အခြားဘာသာစကားကို သင်ကြားထား၍ တတ်မြောက်နိုင်သော်လည်း လက်တွေ့အသုံးပြုရာတွင် အသိုင်းအဝိုင်း မတူသော နေရာသို့ ရောက်ပြီး ပုံမှန်ပြောဆိုသုံးနှုန်းပုံ နည်းလမ်းများကို အကျွမ်းမဝင်သေးလျှင် အခက်အခဲ ရှိနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤသုတေသနတွင် ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာ အသုံးအနှုန်းများကို နှိုင်းယှဉ်၍ ထိုင်း မြန်မာ အတွေးအခေါ် အယူအဆများနှင့် ဓလေ့ထုံးစံ အသုံးအနှုန်း များကို လက်တွေ့အတ္ထုဗေဒရှုထောင့်မှ တင်ပြသွားပါမည်။

၂။ ဘာသာစကား နှိုင်းယှဉ်လေ့လာမှု

ဘာသာစကားတစ်ခုကို လေ့လာသင်ယူရာတွင် မိမိဘာသာစကားနှင့် နှိုင်းယှဉ် လေ့လာမှုသည်လည်း အလွန်အရေးပါပါသည်။ မိမိဘာသာစကား၌ အသုံးပြုသော ပုံစံ၊ အသုံးပြုသော စကားလုံးများနှင့် အခြားဘာသာစကားတွင် အသုံးပြုသည့် ပုံစံ၊ အသုံးပြုသည့် စကားလုံးများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်လျှင် ဘာသာစကားတစ်ခုကို ပိုမိုတတ်ကျွမ်းလာခြင်း၊ ယင်းဘာသာ၏ သဘောတရား အနက်အဓိပ္ပာယ်များကို ပိုမို နားလည်လာခြင်း၊ ယင်းလူမျိုးတို့၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆများကို ပိုမိုသိမြင်လာခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်သည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

^၁ Pragmatics

^၂ ခင်အေး၊ ဒေါက်တာ၊ ၂၀၁၄၊ ၆။

^၃ ခင်မင်၊ မောင်၊ ၂၀၁၀၊ ၈။

သို့မှသာ မိမိတို့ လူမျိုးအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် မတူညီသည့် အခြားလူမျိုးတို့၏ ဘာသာစကားကို လက်တွေ့အသုံးပြုရာတွင်လည်း များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

၂။ ၁။ ထိုင်း မြန်မာ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံများ

ထိုင်းသဒ္ဒါနှင့် မြန်မာသဒ္ဒါကို ယှဉ်တွဲလေ့လာကြည့်လျှင် ဝါကျဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံ ကွဲပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုင်းသဒ္ဒါတွင် ‘က ကို ဌှံ၊ မှာ တွင်’ အစရှိသည့် ဝိဘတ်စကားလုံးများ လုံးဝမရှိခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နာမ်ဝိဘတ် အသုံးများလည်း မရှိ၊ ကြိယာဝိဘတ်အသုံးများလည်း မရှိပါ။ မြန်မာသဒ္ဒါကို လေ့လာ ကြည့်လျှင် ဝိဘတ်အသုံးများ အလွန်အရေးကြီးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာသဒ္ဒါတွင် ဝိဘတ်များ ပြောင်းလဲအသုံးပြုလျှင် အဓိပ္ပာယ်ပါ ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ ထိုင်းသဒ္ဒါ တွင်မူ ဝိဘတ်အသုံးများ မရှိသဖြင့် ကတ္တားနှင့် ကံကိုသာ အမြဲပြောင်းလဲ အသုံးပြု ကြပါသည်။ ထိုင်းသဒ္ဒါသည် အများအားဖြင့် ပုံသေနည်းအတိုင်း အသုံးပြုရသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာသဒ္ဒါတွင် နာမ်၊ ကြိယာအသုံးဖြစ်သော်လည်း ထိုင်းသဒ္ဒါတွင် ကြိယာနာမ်အသုံး ဖြစ်သည်။

သာဓက-

ကျွန်မ	ကျောင်း	သွား	(မြန်မာသဒ္ဒါ)
ကျွန်မ	သွား	ကျောင်း	(ထိုင်းသဒ္ဒါ)
ကျွန်တော်	ထမင်း	စား	(မြန်မာသဒ္ဒါ)
ကျွန်တော်	စား	ထမင်း	(ထိုင်းသဒ္ဒါ)

မြန်မာသဒ္ဒါတွင် ဝိဘတ်များကြောင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြောင်းလဲသွား သော်လည်း ထိုင်းသဒ္ဒါတွင်မူ ဝိဘတ်များ မရှိသဖြင့် ကတ္တားနှင့် ကံကိုသာ နေရာ ပြောင်း၍ သုံးကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာသဒ္ဒါအသုံးတွင်

ကျွန်မ	က	ခွေးလေး	ကို	ချစ်သည်။
ကျွန်မ	ကို	ခွေးလေး	က	ချစ်သည်။
ကျွန်မ	က	ညီမလေး	ကို	ကူညီသည်။
ကျွန်မ	ကို	ညီမလေး	က	ကူညီသည်။

ထိုဝါကျများတွင် ဝိဘတ်စကားလုံးများဖြစ်သည့် က နှင့် ကို စကားလုံး နှစ်လုံးကို ပြောင်းလဲ၍ သုံးလျှင် အဓိပ္ပာယ်ပြောင်းသွားသော်လည်း ထိုင်းသဒ္ဒါတွင် ဝိဘတ်များ မရှိသဖြင့် ကတ္တာနှင့် ကံကိုသာ အမြဲပြောင်းလဲသုံးရပါသည်။

ထိုင်းသဒ္ဒါတွင်

ကျွန်မ	ချစ်	ခွေးလေး
ခွေးလေး	ချစ်	ကျွန်မ
ကျွန်မ	ကူညီ	ညီမလေး
ညီမလေး	ကူညီ	ကျွန်မ

စသဖြင့် **Subjective** နှင့် **Objective** ကိုသာ အမြဲပြောင်းလဲသုံးကြပါသည်။ ထိုင်းသဒ္ဒါတွင် နာမ်ဝိဘတ်များ မရှိသကဲ့သို့ ကြိယာဝိဘတ်များ ဖြစ်သည့် အဆုံးသတ် ဝါကျ ‘တယ် ပါ မယ် သည် ၏’ စသည့် အသုံးများလည်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။ အနာဂတ်ကာလကိုပြသည့် ကြိယာဝိဘတ် ‘မယ်’ စကားလုံး အနည်းငယ် ကိုသာ တွေ့ရပါသည်။

Ja	Pai	Kin	Khout
ကျ	ပိုင်	ကင်	ခေါက်
မယ်	သွား	စား	ထမင်း
ထမင်း	သွား	စားမယ်	
မယ်	သွား	ကုန်တိုက်	
ကုန်တိုက်	သွား	မယ်	

၎င်းအပြင် မြန်မာအသုံးတွင်ရှိသည့် ကြိယာနောက်ဆက်ပစ္စည်း ‘စားရတာ၊ သွားရတာ (ရတာ) ကြိယာနောက်ဆက်ပစ္စည်း မရှိသည့်အတွက် ထိုင်းလူမျိုးတို့က ‘မြန်မာအစားအစာ စားကြိုက်တယ်’၊ ‘အားကစား လုပ်ကြိုက်တယ်’ ‘ရုပ်ရှင် ကြည့်ကြိုက်တယ်’ ဟု အမြဲသုံးစွဲကြပါသည်။

ထို့နောက် ထိုင်းသဒ္ဒါတွင် ပိုင်ဆိုင်ခြင်းကိုပြသောပုဒ်ကို ရေးရာ၌ မြန်မာသဒ္ဒါနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အသုံးမျိုးကို တွေ့ရသည်။

မြန်မာသဒ္ဒါတွင် ‘ကျွန်မ ရဲ့ အိမ်’၊ ‘ကျွန်မ ၏ အမေ’ ‘ကျွန်မ ၏ သုတေသန’
 ထိုကဲ့သို့ သုံးသော်လည်း ထိုင်းသဒ္ဒါတွင်မူ ‘အိမ် ရဲ့ ကျွန်မ’ ‘အမေ ၏ ကျွန်မ’
 ‘သုတေသန ၏ ကျွန်မ’ ဟူ၍ သဒ္ဒါအသုံးများကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့်
 မြန်မာဘာသာစကားကို လေ့လာနေကြသော ထိုင်းနိုင်ငံသားများသည် ထိုကဲ့သို့
 အသုံးများကို အမြဲမှားယွင်း သုံးစွဲနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာစကားတစ်မျိုးမျိုးကို သင်ယူကြသူများသည် မိမိတို့
 ဘာသာစကားမှ တွေးခေါ်ယူဆမှုများ၏ လွှမ်းမိုးမှု များစွာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရ
 ပါသည်။ သုတေသနပြုသူသည် မြန်မာဘာသာစကားစာပေကို သင်ကြားပေးရင်း
 ထိုအမှားအယွင်းများကို တွေ့ရှိခဲ့သဖြင့် ထိုင်းသဒ္ဒါကို လေ့လာကြည့်မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုင်းသဒ္ဒါတွင် ကြိယာ နာမ် အသုံးများဖြစ်သဖြင့် မြန်မာဘာသာကိုလည်း
 ထိုင်းလူမျိုးများက ကြိယာ နာမ် တွဲ၍ မှားယွင်းအသုံးပြုနေကြသည်များမှာ-

“ကျွန်မ ပင်လယ် ကို သွားပြီး ကောက် ခရတယ်”

“ကျွန်မ သိမ်း ပစ္စည်းတယ်”

“အခု ကျွန်တော် ပြန် အဆောင် မယ်”

“ကျွန်မ သွား စာကြည့်တိုက်”

“ကျွန်တော်တို့မြို့ကို မောင်း ကား သွားတယ်”

“အမေ ချက် ဟင်း အရမ်း ကောင်းတယ်”

ထိုကဲ့သို့ အသုံးများကို အမြဲလို မှားယွင်းသုံးစွဲကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ယင်းသို့ ထိုင်းကျောင်းသား အများစု သုံးစွဲနေခြင်းမှာ ထိုင်းသဒ္ဒါ အသုံးများ
 အတိုင်း မှား၍ အသုံးပြုနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၂။ ပေါင်းစပ်နာမ် ပေါင်းစပ်နာမဝိသေသန အသုံးများ

စကားလုံးများကို ပေါင်းစပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပေါင်းစပ်နာမ်၊ စကားလုံး
 များကို ပေါင်းစပ်၍ အထူးပြုထားသော ပေါင်းစပ်နာမဝိသေသန အသုံးများတွင်လည်း
 ထိုင်း မြန်မာ စကားလုံးပေါင်းစပ် အသုံးပြုပုံများမှာ ဆန့်ကျင်ဘက် အသုံးပြုပုံများကို
 အများဆုံး တွေ့ရှိ၍ တချို့စကားလုံးများတွင် တူညီမှု ရှိနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

စကားလုံးများကို စိစစ်ကြည့်သော် ပေါင်းစပ်နာမ်စကားလုံးများတွင် ဆန့်ကျင်ဘက် အသုံးများကို တွေ့ရ၍ ပေါင်းစပ်နာမ်ဝိသေသန စကားလုံးအသုံးများတွင် အများ အားဖြင့် တူညီနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

မြန်မာပေါင်းစပ်နာမ်

ရေဖူး

ရေအိုး

ပင်လယ်ငါး

ရေချိုငါး

တောသရက်သီး

ရွှေထည်

ငွေထည်

ယွန်းထည်

ထိုင်းပေါင်းစပ်နာမ်

ဗူးရေ (Khuwat-nan)

အိုးရေ

ငါးပင်လယ်

ငါးရေချို

သရက်သီးတော

ပစ္စည်းရွှေ

ပစ္စည်းငွေ

ပစ္စည်းယွန်း

(မြန်မာ၌ ထည်(အထည်) အသုံးကို ထိုင်းစကားလုံးတွင် ပစ္စည်းဟု သုံးပါသည်။)

မြန်မာပေါင်းစပ်နာမ်ဝိသေသန

ရေအေး

ရေပူ

ရေခဲ

ငါးကြော်

ကြက်ကြော်

ရေသန့်

ဈေးကြီး

ဈေးလေး

ကလေးငယ်

ကလေးကြီး

ထိုင်းပေါင်းစပ်နာမ်ဝိသေသန

ရေအေး (nam-Yin)

ရေပူ

ရေခဲ

ငါးကြော်

ကြက်ကြော်

ရေသန့်

ဈေးကြီး

ဈေးလေး

ကလေးငယ်

ကလေးကြီး

အသားဖြူ

အသားဖြူ

သောက်ရေ

ရေသောက်

သုံးရေ

ရေသုံး

ပေါင်းစပ်နာမ် အသုံးများတွင် ထိုင်း မြန်မာ စကားလုံးအသုံးများသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ပုံစံဖြစ်၍ ပေါင်းစပ်နာမ်ဝိသေသန စကားလုံးများတွင် ထိုင်း မြန်မာ စကားလုံး အသုံးပြုပုံများသည် အများအားဖြင့် တူညီနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုသော နာမ်စကားလုံးများကို မြန်မာစာသင်ကြားနေကြသော ထိုင်းလူမျိုးများသည် များစွာ မှားယွင်းအသုံးပြုကြသော စကားလုံးများပင် ဖြစ်ပါသည်။ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုရသော စကားလုံးများ ပြောင်းပြန်ပုံစံလည်း ရှိ၍ တိုက်ရိုက်တူညီ နေသည့် စကားလုံးများလည်း ရှိပါသည်။

၂။ ၃။ ထိုင်း မြန်မာ ကြိယာစကားလုံး အသုံးပြုပုံများ

တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ တွေးခေါ်ယူဆချက်များ ကွဲပြားသဖြင့် ကြိယာ စကားလုံးများ အသုံးပြုပုံခြင်းလည်း ကွာခြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကြိယာ စကားလုံး အသုံးပြုပုံများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်လျှင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ တွေးခေါ်ယူဆမှုများ ကွဲပြားကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကြိယာစကားလုံး အသုံးကွဲမှု များကြောင့်လည်း မြန်မာဘာသာသင် ထိုင်းလူမျိုးများသည် မြန်မာဝါကျများ၌ ကြိယာအသုံးများကို မှားယွင်းစွာ အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ မှားယွင်းစွာ အသုံးပြုကြခြင်းမှာ မြန်မာဘာသာစကားကို ပြောဆိုရေးသားရာ၌ အချို့ အသုံးများတွင် အဘိဓာန်ကိုကြည့်၍ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်သုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုင်းမြန်မာ ကြိယာအသုံးများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်လျှင်-

မြန်မာကြိယာအသုံး

ထိုင်းကြိယာအသုံး

ခေါင်း လျှော်

ခေါင်း ဆေး၊ ခေါင်း လျှော်

မျက်နှာ သစ်

မျက်နှာ ဆေး

မိတ်ကပ် လိမ်း

မိတ်ကပ် ခါ

အင်္ကျီ လဲ

အင်္ကျီ ပြောင်း

မျက်မှန် တပ်

မျက်မှန် ထည့်

ခေါင်း ဖြီး

လက်စွပ် စွပ်

ဦးထုပ် ဆောင်း

ထီး ဆောင်း

ကျောင်း ပိတ် ရက်

ဆေးလိပ် သောက်

ရေ သောက်

ကော်ဖီ သောက်

ဆေး သောက်

စက်ဘီး နင်း

ခေါင်း ဖြီး

လက်စွပ် ဆောင်း၊ လက်စွပ် ထည့်

ဦးထုပ် ဆောင်း၊ ဦးထုပ် ထည့်

ထီး ဖွင့်

ကျောင်း ရပ် ရက်

ဆေးလိပ် စုပ်

ရေ စား၊ ရေ သောက်

ကော်ဖီ စား၊ ကော်ဖီ သောက်

ဆေး စား၊ ဆေး သောက်

စက် ဘီး လှည့်

စသည်ဖြင့် ကြိယာစကားလုံး အသုံးကွဲများကို တွေ့ရသကဲ့သို့ အသုံးတူသော ကြိယာစကားလုံးများကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကြိယာစကားလုံးများသည် မိမိတို့ ဓလေ့ထုံးစံ အသုံးများနှင့် ဆီလျော်ကိုက်ညီသည့် အသုံးများ ဖြစ်သော်လည်း အခြား ဘာသာစကားနှင့် စာပေကို သင်ကြားနေသူများအတွက် နားလည်ရန် အလွန်လိုအပ် ပါသည်။ မိမိတို့ ဘာသာစကားနှင့် ညှိနှိုင်းစဉ်းစားလျှင် အသုံးမှားများ ဖြစ်ပေါ်လာ တတ်ပါသည်။

မြန်မာဘာသာကို သင်ကြားနေကြသော ထိုင်းလူမျိုးများသည် မြန်မာဘာသာ စကားရှိ ကြိယာစကားလုံးဖြစ်သည့် ‘သွား’ ‘လာ’ စသည့် စကားလုံးနှစ်လုံးကို အသုံးပြုရာ၌ မကွဲပြားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ သာဓကအားဖြင့် ‘ဆရာမဆီ လာနေပြီ’ အသုံးတွင် ‘ဆရာမဆီ သွားနေပြီ’ ဟုသာ အမြဲသုံးစွဲကြသည်။ ‘ဆရာမကို သွားကြို နေပြီ’ ‘ဆရာမ အခု ဆရာမဆီ သမီးသွားနေပြီနော်’ စသည်ဖြင့်သာ ပြောဆိုကြ ရေးသားကြသည်။ ထိုသို့ အသုံးပြုနေခြင်းမှာလည်း ထိုင်းဘာသာစကားရှိ Pai (ပိုင်) ‘သွား’ ဟူသော အသုံးသည် ၎င်းတို့ ဘာသာစကားအတွင်း အသုံးပြုပုံအတိုင်း သုံးစွဲ လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုင်းဘာသာစကားရှိ Maa (မား) ‘လာ’ ဟူသော စကားလုံး အသုံးလည်း ရှိပါသည်။ ထို ‘လာ’ ဟူသော စကားလုံးအသုံးသည် မြန်မာဘာသာတွင် သုံးသော ‘ကျွန်မ ဆရာမဆီ လာနေတယ်’ ‘ကျွန်မလာနေပါပြီ’ ဆိုသည့် အသုံးမျိုး မရှိပါ။ အချင်းချင်း မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ဆုံမှသာ သုံးနှုန်းကြသည့် ‘လာ၊ လာ’ ‘လာလိုက်’ စသည့် အသုံးအနှုန်းနှင့်

khun maa jak nai

chan maa jak Myanmar

ခင်ဗျား လာ က ဘယ်

ကျွန်ုပ် လာ က မြန်မာ

(ခင်ဗျား ဘယ်ကလာသလဲ)

(ကျွန်ုပ် မြန်မာက လာပါတယ်)

စသည်ဖြင့် သုံးကြပါသည်။

၂။ ၃။ ၁။ ထိုင်း မြန်မာ ပေါင်းစပ်ကြိယာအသုံးများ

ကြိယာစကားလုံးများကို တွဲစပ်၍ လေးနက်အောင် အသုံးပြုသော ပေါင်းစပ်ကြိယာ စကားလုံးများတွင် ထိုင်းနှင့်မြန်မာ ကြိယာစကားလုံး အသုံးပြုပုံများသည် အများစု ကွဲလွဲသဖြင့် ပေါင်းစပ်ကြိယာ အသုံးများလည်း ကွဲလွဲသုံးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကြိယာစကားလုံးများကို ထပ်၍ လေးနက်အောင် အသုံးပြုသည့် မြန်မာ ပေါင်းစပ် ကြိယာ အသုံးများမှာ-

“ဝင်ရောက်၊ ဖောက်ထွင်း၊ ကြည့်ရှု၊ နားဆင်၊ ဆွဲဆောင်၊
သွားလာ၊ စားသောက်၊ တီးမှုတ်၊ ကခုန်၊ တီးခေါက်၊ ရိုက်ပုတ်”

စသည်ဖြင့် အသုံးများ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုင်း ပေါင်းစပ်ကြိယာစကားလုံးများကို လေ့လာကြည့်လျှင် ‘နိမ့်တွန်း၊ ဝယ်ရောင်း၊ သွားပြန်၊ ဆွဲဆောင်၊ ခြစ်ရေး၊ သွားလာ၊ လှဲအိပ်၊ ရွေးချယ်ခန့်အပ်’ စသည့် အသုံးများ ဖြစ်ပါသည်။ ‘နိမ့်တွန်း’ ပေါင်းစပ်ကြိယာသည် မြန်မာအသုံး ‘စိတ်ဖိစီးသည်’ နှင့်တူသည်။ ထိုင်းအသုံး ‘သွားပြန်’ သည် မြန်မာအသုံး ‘သွားလာ’ နှင့်တူသည်။ ‘ဆွဲဆောင်’ အသုံးသည် မြန်မာနှင့်ထိုင်း သုံးစွဲပုံ တူညီသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ‘ခြစ်ရေး’ သည် မြန်မာအသုံး ‘ရေးခြစ်ခြင်း’ ဖြစ်သည်။ ‘လှဲအိပ်’ အသုံးသည် မြန်မာအသုံး ‘အိပ်သည်’ ကို ထိုင်းအသုံး ‘လှဲအိပ်သည်’ ဟု သုံးပါသည်။ အိပ်ယာပေါ်တွင် အိပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုင်လျက်အိပ်ခြင်းကို မဆိုလိုပါ။

‘ရွေးချယ်ခန့်အပ်’ အသုံးသည် မြန်မာအသုံး ‘ရွေးကောက်သည်’ နှင့် တူပါသည်။ မြန်မာ ‘ရွေးကောက်ပွဲ’၊ ထိုင်း ‘ရွေးချယ်ခန့်အပ်ပွဲ’ ဟု သုံးပါသည်။ စသည့် အသုံးများ ရှိသကဲ့သို့ မြန်မာဘာသာစကားနှင့် ထပ်တူညီအသုံးများလည်း တွေ့ရပါသည်။

သို့သော် မြန်မာဘာသာ သင်ကြားနေကြသော ထိုင်းလူမျိုးများသည် မြန်မာ ပေါင်းစပ်ကြိယာများကိုလည်း တစ်ခါတရံ ပြောင်းပြန်သုံးစွဲလျက် ရှိကြပါသည်။

ဆွဲဆောင်-ဆောင်ဆွဲ၊ ဖိစီး-စီးဖိ၊ တိုက်တွန်း-တွန်းတိုက်၊ စားသောက်-သောက်စား စသည့် အမှားများကို ရေးသားကြပါသည်။ မြန်မာစာနှင့် ထိုင်းစာသည် ပြောင်းပြန်သင်္ကေတများ များလွန်းသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ အမှားအယွင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၂။ ၃။ ၂။ ထိုင်း မြန်မာ ကြိယာထောက်အသုံးများ

ကြိယာထောက်အသုံးများတွင်လည်း မြန်မာသဒ္ဒါတွင် ကြိယာထောက်အသုံးကို ကြိယာ၏ နောက်တွင်ထား၍ အသုံးပြုသော်လည်း ထိုင်းသဒ္ဒါတွင် ကြိယာထောက်စကားလုံးများသည် ကြိယာ၏ ရှေ့တွင်ထား၍ အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာကြိယာထောက်အသုံးပြုပုံ

စောင့် နေ

လုပ် နေ

သွား နေ

စောင့် ကြည့်

သွား ကြည့်

ချစ် ကြည့်

လုပ် နိုင်

စား နိုင်

ထိုင်းကြိယာထောက်အသုံးပြုပုံ

နေ စောင့်

နေ လုပ်

နေ သွား

ကြည့် စောင့်

ကြည့် သွား

ကြည့် ချစ်

နိုင် လုပ်

နိုင် စား

အစရှိသဖြင့် အသုံးပြုကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာဘာသာရှိ ကြိယာထောက်အသုံးများကိုလည်း မြန်မာစာပေသင်ကြားနေသော ထိုင်းလူမျိုးများသည် အများစု ပြောင်းပြန်သုံးစွဲနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၂။ ၃။ ၃။ ထိုင်း မြန်မာ ကြိယာဝိသေသန အသုံးများ

ထိုင်း မြန်မာ ကြိယာဝိသေသန အသုံးများတွင်လည်း မြန်မာသဒ္ဒါရှိ ကြိယာဝိသေသန အသုံးပြုပုံနှင့် ထိုင်းသဒ္ဒါရှိ ကြိယာဝိသေသန အသုံးပြုပုံများ သည်လည်း ပြောင်းပြန်ပုံစံပင် ဖြစ်ပါသည်။

သာဓကအားဖြင့် -

မြန်မာကြိယာဝိသေသန

လှပတဲ့/သော မိန်းကလေး

ကြီးသော အိမ်

ဝသော လူ

ထိုင်းကြိယာဝိသေသန

Puying thae Swe

ပုရင် ထိ ဆွေ

မိန်းကလေး တဲ့/သော လှပ

အိမ်သော ကြီး

လူသော ဝ

စသည့် သုံးစွဲပုံစံပင် ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါ ကြိယာအသုံးပုံစံကဏ္ဍများတွင် ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ပုံစံများကို နှိုင်းယှဉ်တင်ပြ၍ အသုံးပြုမှားယွင်းပုံ အကြောင်းများကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

၂။ ၄။ ထိုင်း မြန်မာ မျိုးပြပစ္စည်း အသုံးများနှင့် တွေးခေါ်ယူဆချက်များ

ထိုင်း မြန်မာ ဘာသာစကားကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်လျှင် မျိုးပြပစ္စည်းစကားလုံးအသုံးများသည်လည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုင်းနှင့်မြန်မာတူညီမှုရှိသော မျိုးပြပစ္စည်းအသုံးနှင့် ကွဲပြားမှုရှိသော မျိုးပြပစ္စည်းအသုံးများကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဂဏန်းသင်္ချာနှင့် တွဲစပ်၍ အသုံးပြုရသော နာမ်ပစ္စည်းတစ်မျိုးဖြစ်သည့် မျိုးပြအသုံးများသည်လည်း လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး၏ တွေးခေါ်ယူဆချက်များကို သိရှိနိုင်ပါသည်။

မြန်မာမျိုးပြပစ္စည်းအသုံး

ပန်းသီး (၂) လုံး

ဖရဲသီး (၁) လုံး

လိမ္မော်သီး (၅) လုံး

ငှက်ပျောသီး (၂) ဖီး

ထိုင်းမျိုးပြပစ္စည်းအသုံး

ပန်းသီး (၂) လုံး

ဖရဲသီး (၁) လုံး

လိမ္မော်သီး (၅) လုံး

ငှက်ပျောသီး (၂) ဖီး

အသီးအနှံများကို ခေါ်ဆိုသော မျိုးပြအသုံးများတွင် ထိုင်းနှင့်မြန်မာသည် လုံး၊ ဖီး စသည်ဖြင့် တူညီသော်လည်း လိမ္မော်သီးအတွင်းရှိ အမြွှာများကိုမူ မြန်မာအသုံး

၁ မြွေ၊ ၂ မြွေ သုံးသော်လည်း ထိုင်းအသုံးမှာ ပန်းပွင့်ရှိ ပွင့်လွှာဖတ်များနှင့်တူသဖြင့်
၁ ဖတ်၊ ၂ ဖတ် အစရှိသဖြင့် သုံးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

စားပွဲ (၃) လုံး

စားပွဲ (၃) ကောင်

ကုလားထိုင် (၅) လုံး

ကုလားထိုင် (၅) ကောင်

အင်္ကျီ (၄) ထည်

အင်္ကျီ (၄) ကောင်

ဘောင်းဘီ (၄) ထည်

ဘောင်းဘီ (၄) ကောင်

ခွေး (၂) ကောင်

ခွေး (၂) ကောင်

ကြောင် (၃) ကောင်

ကြောင် (၃) ကောင်

ကွန်ပျူတာ၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ ဖုန်း၊ တီဗွီ၊ မီးပူ ကွန်ပျူတာ၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ ဖုန်း၊ တီဗွီ၊ မီးပူ

(၁) လုံး၊ (၂) လုံး

(၁) စက်၊ (၂) စက်

ဦးထုပ်၊ လွယ်အိတ်၊ ကျောပိုးအိတ်

ဦးထုပ်၊ လွယ်အိတ်၊ ကျောပိုးအိတ်

(၄) လုံး၊ (၅) လုံး

(၄) ရွက်၊ (၅) ရွက်

စာရွက် (၅) ရွက်

စာရွက် (၅) ရွက်

ပိတ်စ (၂) စ

ပိတ်စ (၂) ထည်

ပုဝါ၊ လုံချည်၊ ထမီ (၃) ထည်

ပုဝါ၊ လုံချည်၊ ထမီ (၃) ထည်

ပလပ်စတစ်အိတ် (၁၀) အိတ်

ပလပ်စတစ်အိတ် (၁၀) အိတ်

ထမင်းအိုး၊ ရေအိုး (၂) အိုး

ထမင်းအိုး၊ ရေအိုး (၂) အိုး

ဘုရား (၃) ဆူ

ဘုရား (၃) ဆူ

ဘုန်းကြီး (၅) ပါး

ဘုန်းကြီး (၅) ပုံ

ဓာတ်ပုံ (၂) ပုံ

ဓာတ်ပုံ (၂) ပုံ

ကော်ဖီ (၃) ခွက်

ကော်ဖီ (၃) ခွက်

ပန်းကုံး၊ (၅) ကုံး

ပန်းကုံး (၅) ကုံး

ဆွဲကြိုး (၅) ကုံး

ဆွဲကြိုး (၅) မျှင်

ကြိုး (၅) မျှင်

ကြိုး (၅) မျှင်

ပေတံ၊ခဲတံ၊ဘောပင်၊မီးချောင်း(၄)ချောင်း	ပေတံ၊ခဲတံ၊ဘောပင်၊မီးချောင်း(၄)မီးချောင်း
မီးလုံး (၄) လုံး	မီးလုံး (၄) မီးလုံး
အိမ်၊ တိုက် (၂) လုံး	အိမ်၊ တိုက် (၂) မိုး
အိမ်သာ (၂) လုံး	အိမ်သာ (၂) ခန်း
ပြတင်းပေါက် (၃) ပေါက်	ပြတင်းပေါက် (၃) ရွက်
တက္ကသိုလ် (၈) ခု	တက္ကသိုလ် (၈) နေရာ
မီးခလုတ် (၅) ခု	မီးခလုတ် (၅) ခလုတ်
ကိတ်မုန့် (၁) တုံး	ကိတ်မုန့် (၁) တုံးကြီး
ကိတ်မုန့် (၅) ချပ်	ကိတ်မုန့် (၅)တုံးသေး၊ ကိတ်မုန့် (၅)ခု

အစရှိသည့် မျိုးပြအသုံးများကို တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာစကားတွင် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်များကို အလုံးအထည်ရှိ၍ (၁)လုံး၊ (၂)လုံးဟု သုံးသော်လည်း ထိုစကားတွင် အကောင်အထည်ရှိ၍ (၁)ကောင်၊ (၂)ကောင် သုံးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ မြန်မာအသုံး အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီများကို အထည်ဖြစ်၍ (၁)ထည်၊ (၂)ထည် သုံးသော်လည်း ထိုအသုံးတွင် အထည်မှ အကောင်အထည် ဖြစ်လာ၍ (၁)ကောင်၊ (၂)ကောင်ဟု သုံးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာအသုံး ဦးထုပ်၊ လွယ်အိတ်၊ ကျောပိုးအိတ်များကို အလုံးအထည်သဘော (၁)လုံး (၂)လုံးဟု သုံးသော်လည်း ထိုအသုံးတွင် အရွက်အထည်သဘော (၁)ရွက် (၂)ရွက်ဟု သုံးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

မြန်မာတို့က အိမ်၊ တိုက်ကို အလုံးအထည်ရှိ၍ (၁)လုံး၊ (၂)လုံး သုံးသော်လည်း ထိုစကားကို အမိုးရှိ၍ (၁)မိုး၊ (၂)မိုး သုံးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာစကားတစ်ခုအတွင်းရှိ အတွေးအခေါ် အယူအဆများသည်လည်း တူညီမှုများ ရှိနိုင်၍ ကွဲလွဲမှုများလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ မျိုးပြပစ္စည်းအသုံးများကို ကြည့်၍လည်း လူမျိုးဘာသာတစ်ခု၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆများကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

၂။ ၅။ ထိုင်းလူမျိုး၊ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ တွေးခေါ်ယူဆချက်များ

သုတေသနပြုသူသည် ထိုင်းနိုင်ငံတက္ကသိုလ်တွင် မြန်မာအတ္ထဗေဒ၊ မြန်မာလက်တွေ့အတ္ထဗေဒများကို သင်ကြားပို့ချရင်း ထိုင်းလူမျိုးတို့၏ ဓလေ့စကား၊ ဆိုရိုးစကား၊ စကားပုံတို့ကို လေ့လာကြည့်မိပါသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာစာရက်ခမ်းမြို့တွင် ‘ဝက်သားနှင့် အမဲသား စားချင်ပါသည်’ ဟု ပြောဆိုခြင်းသည် ‘ဘယ်တော့မင်္ဂလာဆောင်မလဲ’ ဟု ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ‘ဘယ်တော့စားရမလဲ’ ဟူသော အသုံးမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ သုတေသနပြုသူ ယခုလက်ရှိ နေထိုင်နေသော ထိုင်းနိုင်ငံ ကျေးလက်ဒေသတစ်ခုခု ဆိုနိုင်သည့် မဟာစာရက်ခမ်းမြို့ငယ်လေးနှင့် အနီးရှိ မြို့များသည် အစီစဉ်ဒေသဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိုဒေသတွင် မင်္ဂလာပွဲများ၌ ဝက်သားနှင့် အမဲသားကို ၎င်းတို့၏ ရိုးရာဓလေ့အဖြစ် အမြဲတစေ ကျွေးမွေးသည့် အလေ့ရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထို့အတူ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ဓလေ့ဆိုရိုးစကားများကို မြန်မာဘာသာနှင့် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်လျှင် ထိုင်းစကားပုံတစ်ခုဖြစ်သည့် ‘ဆင်ပေါ် ကျောပိုးစီး၍ နံကောင်ကို ဖမ်းသည်’ ဆိုသည်မှာ မြန်မာစကားပုံ ‘အလုပ်မရှိ ကြောင်ရေချိုး’ နှင့် တူသည်။ အကျိုးမရှိ အလုပ်လုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုင်းစကားပုံ ‘ဆန်အသစ်၊ ငါးအစိမ်း’ သည် အိမ်ယာထူထောင်စ မင်္ဂလာဦးဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာအယူအဆအနေဖြင့် ချစ်စ၊ ခင်စ၊ ကြင်နာစဟု မှတ်သားမိသည်။ ထိုင်းအသုံး ‘ဆွန်းနှင့်ထုံး’ သည် မြန်မာအသုံး ‘တစောင်းဆေးနှင့် မျက်ချေး’ ဟု ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုင်းအသုံး ‘ရွှေကအူပုဒဏ်ကို ခံနိုင်တယ်’ ဆိုခြင်းသည် မြန်မာအသုံး ‘ကြွေးထူ မပူ’ ဟု ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုင်းအသုံး ‘ဝက်နှင့် အတူတူနေသည်၊ ခွေးနှင့် အတူတူစားသည်’ အသုံးသည် မြန်မာအသုံး ‘အမြီးကျက် အမြီးစား၊ ခေါင်းကျက် ခေါင်းစား’ ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ စနစ်မရှိနေထိုင်ခြင်းဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။

ထိုင်းအသုံး ‘ကြက်ပေါက်စ’ ဟု ဆိုခြင်းသည် မြန်မာအသုံး ‘သိုးငယ်’ သဘောပင် ဖြစ်သည်။ ဘာမှ မသိနားမလည်သူ၊ သူတစ်ပါး လှည့်ဖြားလျှင် ခံရမည့်သူဟု တင်စားသုံးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုင်းအသုံး ‘နံနံပင်ကို မျက်နှာပြင်တွင် ထားသည်’ ဟု ဆိုခြင်းသည် ‘နံနံပင် ဖြူးသည်’ ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာအသုံး ‘နှမ်းဖြူးသည်’ ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုင်းအသုံး ‘သစ်ပင်နှင့် ကမ်းနီးပါသည်’ ဆိုခြင်းသည် မြန်မာစကားပုံ ‘ကမ်းနားသစ်ပင်’ နှင့် ပုံစံချင်းတူသော်လည်း အဓိပ္ပာယ်ယူဆပုံ ကွာခြားပါသည်။ မြန်မာတို့က ‘ကမ်းနားသစ်ပင်’ ဆိုသည်မှာ ရာထူးကြီးကြီး မင်းမှုထမ်း အစိုးရဝန်ထမ်းကို ခေါ်ဆို၍

အချိန်မရွေး ရာထူးပြုတ်ကျပြီး စွန့်လွှတ်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်သည့် အဓိပ္ပါယ် ဖြစ်သော်လည်း ထိုင်းလူမျိုးတို့၏ ‘သစ်ပင်နှင့် ကမ်းနားနီးပါသည်’ ဆိုသည်မှာ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ပြီး အချိန်မရွေး သေဆုံးနိုင်သည့်အရွယ်ကို ဆိုလိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ထိုင်း မြန်မာ ဆိုရိုး၊ စကားပုံများတွင်လည်း အတွေးအခေါ် အယူအဆ ဓလေ့ထုံးစံများနှင့် သုံးစွဲပုံ သဘောအဓိပ္ပာယ်များ ကွဲလွဲသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်အယူအဆတူပုံများ ကွာခြားပုံများကိုလည်း သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။

၃။ သုံးသပ်ချက်

လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ဘာသာစကား ကိုးကွယ် ယုံကြည်မှု ဓလေ့ထုံးစံ စရိုက်သွင်ပြင်လက္ခဏာများ တွေးခေါ်ယူဆချက်များသည် အမျိုးမျိုး ကွဲပြားလျက် ရှိပါသည်။ ဘာသာစကားတစ်ခုကို လေ့လာကြည့်လျှင် ထိုသဘောတရားများစွာကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုး ကွဲပြားခြားနားနေသော်လည်း အချို့ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းများတွင် တိုက်ဆိုင်တူညီမှုများရှိသကဲ့သို့ အချို့နေရာ များတွင် ကွဲလွဲချက်များ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဘာသာစကားတစ်ခုကို တတ်မြောက်အောင် သင်ကြား၍ ထိုဘာသာစကားကို ပြီးပြည့်စုံတတ်မြောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်သေးပါ။ ထိုဘာသာစကားကို ယင်းနိုင်ငံနှင့် လူမျိုးများထံ သွားရောက်၍ လက်တွေ့အသုံးပြုဆင်နွှဲသည့်အခါ၌ ယင်းလူမျိုးတို့နှင့် တသွေးတသား တညီတညွတ်ထဲရှိရန် လိုအပ်လှပါသည်။ ထိုအခါတွင် ယင်းလူမျိုး တို့၏ တွေးခေါ်ယူဆချက်များ ဓလေ့ထုံးတမ်းများသည် အလွန်အရေးပါလှပါသည်။ ထိုဘာသာစကားကို တတ်မြောက်ထားပြီး ယင်းလူမျိုးတို့၏ ပြောဆိုသော အယူအဆ အတွေးအခေါ်များကိုလည်း သိရှိထားရန် လိုအပ်လှပါသည်။

ဤသုတေသနတွင် သုတေသနပြုသူသည် ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာစာရက်ခမ် တက္ကသိုလ်တွင် မြန်မာသဒ္ဒါ၊ မြန်မာအတ္ထဗေဒ၊ မြန်မာလက်တွေ့အတ္ထဗေဒ ဘာသာရပ်များကို သင်ကြားပေးရင်း ကျောင်းသားများ၏ မြန်မာသဒ္ဒါဖွဲ့စည်းပုံ၊ စကားလုံး အသုံးချပုံ၊ တွေးခေါ်ယူဆပုံများသည် မှားယွင်းသော ယူဆချက်များ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုမှားယွင်းယူဆချက်များသည် ကျောင်းသား အများစု အများများ တူညီနေကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုမှားယွင်းမှုများကို စစ်တမ်းကောက်ယူလျက် ဘာကြောင့်မှားသနည်းဟု လေ့လာကြည့်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါတွင် ကျောင်းသားအများစုသည် မိမိတို့ ဘာသာစကားများ၏ တွေးခေါ်ယူဆချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မှားယွင်းမှုများပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤသုတေသနသည် ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံ၊ စကားလုံး အသုံးပြုပုံ၊ တွေးခေါ်ယူဆပုံတို့ကို သုတေသနပြုသူ လက်လှမ်းမီသမျှ တင်ပြထားပါသည်။ ကျောင်းသားအများစု မှားယွင်းချက်များအပေါ်တွင် စစ်တမ်း ကောက်ယူ၍ ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားပါသည်။

ဝါကျဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ အပိုင်း၌လည်း ထိုင်းသဒ္ဒါ၊ မြန်မာသဒ္ဒါ ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံများကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြ၍ ပေါင်းစပ်နာမ်၊ ပေါင်းစပ်နာမ်ဝိသေသန တည်ဆောက်ပုံများကိုလည်း လေ့လာဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ကြိယာအပိုင်း၌လည်း ကြိယာ စကားလုံး အသုံးပြုပုံများ၊ ပေါင်းစပ်ကြိယာများ၊ ကြိယာထောက်၊ ကြိယာဝိသေသန တို့ကို နှိုင်းယှဉ်တင်ပြထားပါသည်။ ထို့နောက် နာမ်ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် မျိုးပြ ပစ္စည်း အခေါ်အဝေါ် အသုံးပြုပုံ၏ ထူးခြားချက်များကို နှိုင်းယှဉ်၍ အတွေးအခေါ် အယူအဆအမျိုးမျိုးကို သုံးသပ်ပြခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆုံးပိုင်းတွင် ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၏ တွေးခေါ်ယူဆပုံများ ကိုလည်း ထိုင်း မြန်မာ ဆိုရိုးစကား၊ စကားပုံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်တင်ပြထားပါသည်။

ဤသုတေသနသည် ပြီးပြည့်စုံသော သုတေသနတစ်ခု မဟုတ်သေးပါ။ ဆက်လက်လေ့လာလျှင် လေ့လာစရာများ အများအပြားရှိပါသည်။ သုတေသနပြုသူသည် ထိုင်းနိုင်ငံတက္ကသိုလ်တွင် (၃)နှစ်ကျော် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည့် တူညီသည့် အမှားများကို စစ်တမ်းကောက်ယူ၍ နှိုင်းယှဉ်တင်ပြထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်ရှိနေသည့် အပိုင်းများကိုလည်း ဆက်လက်လေ့လာလျက်ရှိပါသည်။

နိဂုံး

ဤသုတေသနသည် ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၏ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံ စကားလုံး အသုံးပြုပုံ၊ တွေးခေါ်ယူဆပုံများကို လက်လှမ်းမီသမျှ တင်ပြထား၍ ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၏ ဝါကျဖွဲ့ပုံ၊ စကားလုံးအသုံးပြုပုံများ တွေးခေါ်ယူဆချက်များကို အတန်အသင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုင်း မြန်မာ နှစ်ဘာသာကို သင်ကြားနေကြသော ကျောင်းသားများအတွက်လည်း များစွာ အထောက်အကူရနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်မိ ပါသည်။ ထို့အပြင် အခြားဘာသာစကားများကို သင်ကြားနေသော ကျောင်းသားများ အတွက်လည်း လေ့လာပုံနည်းစနစ်များ တွေးခေါ်ပုံ အယူအဆကောင်းများကို အသုံးချ လေ့လာနိုင်မည်ဟုလည်း ထင်မြင်မိပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

ခင်မင်၊ မောင် (ခန့်ဖြူ)။ (၁၉၉၇)။ *စကားသမုဒ္ဒရာ စာသမုဒ္ဒရာ*။ ရန်ကုန်၊ မြကန်စာအုပ်တိုက်။

ခင်မင်၊ မောင် (ခန့်ဖြူ)။ (၂၀၁၀)။ *လက်တွေ့အတ္ထုပ္ပတ္တိအနိဂါး*။ ရန်ကုန်၊ သင်းစာပေ။

ခင်အေး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၄)။ *အတ္ထုပ္ပတ္တိအနိဂါး*။ ရန်ကုန်၊ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။

ခိုင်ချိုလတ်၊ မ။ (၂၀၀၃)။ *မြန်မာစကားလုံးများ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် ပြောင်းလဲမှုသဘော*။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မဟာသုတေသန၊ မြန်မာစာဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသော ကျမ်း။

မြန်မာစာသုတေသနဂျာနယ်။ (၁၉၉၇)။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာန။

မြန်မာသဒ္ဒါ။ (၂၀၀၅)။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန။

မြန်မာအဘိဓာန်။ (၂၀၀၈)။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန။

သာနိုး၊ မောင်။ (၂၀၁၀)။ *ဘာသာဗေဒအခြေပြ*။ ရန်ကုန်၊ သင်းစာပေ။

အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၅)။ *ဘာသာစကား သုတ*။ ရန်ကုန်၊ ဓူဝံစာအုပ်တိုက်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

Hartman, R.RK & Strok F.C, (1972). *Dictionary of language and linguistics*.

Palmer, F.R, (1981) *Secondedn* Cambridge: CUP

Yule, George (2002) *Pragmatics*. Orford: CUP

ထိုင်းသဒ္ဒါ စာအုပ်

First Year (BA) Listening & Speaking (Part One), Thai Language, Yangon University of Foreign Languages.

Wittayasakphan.S

Ninprapatsorn.R

Krasaesin.R

Kaewsuan.U (2002) Introduction to Thai Language For Foreigners, Bangkok, Thai Language Development Project Ministry of University Affairs.